

पायाभूत सुविधाच नव्हे तर इतरही क्षेत्रात क्षमता बांधणीसाठी जागतिक बँकेने सहकार्य करावे : मुख्यमंत्री

महाराष्ट्राच्या सादरीकरणाने जागतिक बँकेचे शिष्टमंडळ प्रभावित

मुंबई : जागतिक बँकेच्या सहकार्यानि यापूर्वीही राज्यात अनेक मोठे प्रकल्प उभारले गेले असून भविष्यातही अनेक प्रकल्प उभारले जातील, पण केवळ पायाभूत सुविधांसाठी नव्हे तर इतरही क्षेत्रात संस्थानक क्षमता बांधणीसाठी जागतिक बँकेने सहकार्य करावे असे मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे म्हणाले. जागतिक बँकेच्या कार्यकारी संचालकांसमवेत हॉटेल ट्रायडंट येथे झालेल्या बैठकीत ते बोलत होते. यावेळी उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणीवास उपस्थित होते. या बैठकीस मुख्य सीचिव मनोज सौनिक, मित्र संस्थेचे मुख्य

महाराष्ट्रातील लोकांचे जीवनमान अधिक सुधारण्यासाठी उपयोगी पडेल. देशात महाराष्ट्रामध्ये सर्वांत चांगले कुशल मनुष्यबळ, उक्तकृष्ट पायाभूत सुविधा असून आपले राज्य हरित तंत्रज्ञान, नवीकरणीय ऊर्जा, आपली व्यवस्थापन, आरोग्य सेवा आणि बंदर पायाभूत सुविधा या क्षेत्रात भरीव प्रयत्न करत आहे असेही मुख्यमंत्री म्हणाले.

यावेळी मुख्यमंत्रांनी कृषी सुधारणा, महिला सक्षमीकरण, आरोग्य आणि सर्वांसाठी घरे यासाठी उचललेल्या काही महत्वाच्या पावलांची माहिती दिली. महाराष्ट्र आर्थिक सल्लागार परिषद स्थापन करणारे महाराष्ट्र हे एकमेव राज्य आहे असे सांगून मुख्यमंत्री म्हणाले की, पाच दिलियन डालरसंची अर्थव्यवस्था बनवण्याचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदींची निधी देणारी संस्था स्वप्न साकार करण्यासाठी आम्ही या परिषदेची स्थापना केली असून परिषदेने केलेल्या शिफारीची अभ्यास फार्स्ट ट्रॅक कमिटीमार्फत करण्यात येईल तसेच

कालबद्ध अंमलबजावणीसाठी पावले उचलली जातील. आमचे सरकार शाश्वत विकासावर भर देत आहे असे सांगून मुख्यमंत्री म्हणाले की, हे लोकाभिमुख, सरकार असून गरीब आणि दुर्बलांना सक्षम करणे या जागतिक बँकेच्या उद्दिष्टाना अनुरूप अशी आमची धोरणे आणि कार्यक्रम आहेत. देशाचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या कणधर नेतृत्वाखाली आम्ही सगळे काम करत असून पंतप्रधानांनी जगात सर्व देशांसी परस्पर विश्वास आणि आदर यावर आधारित दृढ संबंध राहील यासाठी प्रयत्न केले आहेत असेही मुख्यमंत्री म्हणाले.

महाराष्ट्राला दुष्काळमुक्त करणार – उपमुख्यमंत्री
यावेळी उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणीवास यांनी विशेषत: नदी जोड प्रकल्पाविषयी माहिती देऊन महाराष्ट्राला दुष्काळमुक्त करण्याचे उद्दिष्ट असल्याचे सांगितले. पश्चिम वाहिनी नद्यांचे समुद्राला मिळणारे पाणी गोदावरी खोऱ्याकडे। पान २ वर

पुणे येथे पीएम् मोदी उद्या स्वीकारणार टिळक पुरस्कार

पुणे : पंतप्रधान नरेंद्र मोदी मंगळवारी, १ ऑगस्ट २०२३ रोजी पुणे दौऱ्यावर येत आहेत. लोकमान्य टिळक राष्ट्रीय पुरस्काराने पंतप्रधानांना सन्मानित करण्यात येण्या आहे. शरद पवार या कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे आहेत. मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे, उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणीवास आणि उपमुख्यमंत्री अंजित पवार यांची या कार्यक्रमाला प्रमुख उपस्थिती असेल.

पुणे दौऱ्यावर पंतप्रधान नरेंद्र मोदी पुणे मेट्रोच्या नव्या टप्प्यासह विविध योजनांचे उद्घाटन करणार आहेत.

पंतप्रधान नरेंद्र मोदी मंगळवारी सकाळी ११ वाजता दाङ्डेशेठ गणपती मंदिरात जाऊन दर्शन घेऊन पूजार्चा करणार आहेत. सकाळी ११.४५ वाजता पंतप्रधानांना लोकमान्य टिळक राष्ट्रीय पुरस्कार प्रदान करण्यात येईल. त्यानंतर, दुपारी १२.४५ वाजता पंतप्रधान मेट्रो रेल्वेला हिरवा झोऱा दाखवणारा आहेत तसेच दर्वर्षी हा पुरस्कार प्रदान केला जातो. पंतप्रधान या पुरस्काराचे ४१ वे मानकरी असतील. हा पुरस्कार मिळालेल्या दिग्जिंगांमध्ये डॉक्टर शंकर दयाल शर्मा, प्रणव मुखर्जी, अटल बिहारी वाजपेयी, इंदिरा गांधी, मनमोहन सिंह, एन आर नारायण मूर्खी, डॉ. ई. श्रीधरन या व्यक्तींचा समावेश आहे.

चिंताजनक असल्याचे सांगण्यात येत आहे.

पाकिस्तानात राजकीय पक्षाच्या मेळाव्यात बॉम्बस्फोट; प्रमुख नेत्यासह ३९ जणांचा मृत्यू

नवी दिल्ली : पाकिस्तानाच्या खैबर पख्तूनख्बा प्रांतात एका राजकीय पक्षाच्या मेळाव्यात आत्मघाती बॉम्बरने स्फोट घडवून आणल्याची धक्कादायक घटना घडली आहे. या स्फोटात २० लोकांचा मृत्यू झाल्याची प्राथमिक माहिती समोर आली होती. आता हा आकडा वाढला असून यामध्ये ३९ लोकांचा मृत्यू झाला आहे, तर २०० हून अधिक लोक जखीली झाल्याचं वृत्त पाकिस्तानी वृत्तपत्र 'द डॅन'ने दिल आहे.

बाजौर जिल्हातील खार येथे रविवारी जमियत उलेमा इस्लाम-फजल JUIAF चा राजकीय पक्षाचा मेलावा सुरु होता. दरम्यान, दुपारी चारचाला सुमारास हा स्फोट झाला. या घटनेनंतर पाकिस्तानात खल्काल उडाली आहे. अद्याप कोणत्याही संघटनेनं या हल्ल्याची जबाबदारी स्वीकारलेली नाही. जखीर्यांपैकी बहुतांश जणांची प्रकृती

शेतमालाला हमीभाव मिळण्यासाठी लवकरच राज्य कृषी मूल्य आयोगाचे गठन : कृषिमंत्री धनंजय मुंडे

अराजकीय बळीराजा शेतकरी संघटना तसेच ऊसतोड कामार व चाहीरा वाहतूक दर्शनात आली आहे. यावेळी मुंडे यांच्यापैकी सर्वांत जास्त मध्य प्रदेशातील असून, त्याखालोखाल पश्चिम बंगाल व

महाराष्ट्राचा क्रमांक आहे. अठरा वर्षांहून अधिक वर्षांच्या असल्याचे यांनी आहे.

महाराष्ट्राचा क्रमांक आहे. अठरा वर्षांहून अधिक वर्षांच्या असल्याचे यांनी आहे.

महाराष्ट्राचा क्रमांक आहे. अठरा वर्षांहून अधिक वर्षांच्या असल्याचे यांनी आहे.

महाराष्ट्राचा क्रमांक आहे. अठरा वर्षांहून अधिक वर्षांच्या असल्याचे यांनी आहे.

महाराष्ट्राचा क्रमांक आहे. अठरा वर्षांहून अधिक वर्षांच्या असल्याचे यांनी आहे.

महाराष्ट्राचा क्रमांक आहे. अठरा वर्षांहून अधिक वर्षांच्या असल्याचे यांनी आहे.

महाराष्ट्राचा क्रमांक आहे. अठरा वर्षांहून अधिक वर्षांच्या असल्याचे यांनी आहे.

महाराष्ट्राचा क्रमांक आहे. अठरा वर्षांहून अधिक वर्षांच्या असल्याचे यांनी आहे.

महाराष्ट्राचा क्रमांक आहे. अठरा वर्षांहून अधिक वर्षांच्या असल्याचे यांनी आहे.

महाराष्ट्राचा क्रमांक आहे. अठरा वर्षांहून अधिक वर्षांच्या असल्याचे यांनी आहे.

महाराष्ट्राचा क्रमांक आहे. अठरा वर्षांहून अधिक वर्षांच्या असल्याचे यांनी आहे.

महाराष्ट्राचा क्रमांक आहे. अठरा वर्षांहून अधिक वर्षांच्या असल्याचे यांनी आहे.

महाराष्ट्राचा क्रमांक आहे. अठरा वर्षांहून अधिक वर्षांच्या असल्याचे यांनी आहे.

महाराष्ट्राचा क्रमांक आहे. अठरा वर्षांहून अधिक वर्षांच्या असल्याचे यांनी आहे.

महाराष्ट्राचा क्रमांक आहे. अठरा वर्षांहून अधिक वर्षांच्या असल्याचे यांनी आहे.

महाराष्ट्राचा क्रमांक आहे. अठरा वर्षांहून अधिक वर्षांच्या असल्याचे यांनी आहे.

महाराष्ट्राचा क्रमांक आहे. अठरा वर्षांहून अधिक वर्षांच्या असल्याचे यांनी आहे.

महाराष्ट्राचा क्रमांक आहे. अठरा वर्षांहून अधिक वर्षांच्या असल्याचे यांनी आहे.

महाराष्ट्राचा क्रमांक आहे. अठरा वर्षांहून अधिक वर्षांच्या असल्याचे यांनी आहे.

महाराष्ट्राचा क्रमांक आहे. अठरा वर्षांहून अधिक वर्षांच्या असल्याचे यांनी आहे.

महाराष्ट्राचा क्रमांक आहे. अठरा वर्षांहून अधिक वर्षांच्या असल्याचे यांनी आहे.

महाराष्ट्राचा क्रमांक आहे. अठरा वर्ष

धर्माला लाभच संभवतो...

संरक्षण मंत्रालयाने रफेल लदाऊ विमान खेदीआधी केलेल्या पूजेनंतर झाला होता. या विमानाना लिबू लावले गेल्याने सरकार अंधश्रद्धेला खतपाणी घालत असल्याचा आरोप झाला होता, तर राज्यात अलीकडेर रास्त्रवादीचे अजित पवार सरकारमध्ये सहभागी झाल्यानंतर त्यांनी मंत्रालयातील ६०२ क्रमांकाचे दालन नाकारल्याच्या बातम्या आल्या होत्या. विज्ञानवादी दृष्टिकोनाचा स्वीकार करून राज्यात प्रगतिपथावर नेण्याची अपेक्षा संविधानाला राज्यकर्त्याकडून असताना महाराष्ट्रात अशा 'दालनाच्या' चर्चेची बातमी होणे आश्चर्यकारक आहे. ६०२ क्रमांकाचे दालन नाकारण्यामागे जर वास्तविक इतर कारणे असतील हा इच्छेचा भाग समजून घेता येईल. मात्र, केवळ अंधश्रद्धेतून हा प्रकार होत असेल तर नेत्यांनीच अंधश्रद्धेला खतपाणी घातल्यासारखे होईल. वर्ष २०१४ मध्ये तत्कालीन भाजप नेते एकनाथ खडसे यांनी याच दालनातून कृपी आणि महसूल विभागाचा कार्यभार सांभाळला होता. ते एकनाथ खडसे आज राष्ट्रांदीपायद्ये गेले आहेत. जमीन गैरव्यवहाराच्या आरोपामुळे खडसे यांना मंत्रिपदाचा राजीनामा द्यावा लागला. हे ६०२ क्रमांकाचे केबिन ज्येष्ठ आणि अनुभवी मंत्र्यांना दिले जाते. कृषिमंत्री पांडुंग फुंडकर यांना २०१८ मध्ये हे दालन दिले गेले होते. त्यांचे निधन झाले. त्यामुळे हे दालन पवारांनी नाकारल्याची चर्चा आहे. विज्ञानाचा पाया पक्का असतो. तदूतच धर्माचाही पाया मजबूत असतो. दोन्हीकडे सत्याचा शोध हेच सार असते, परंतु विज्ञानात त्यासाठी कस्टोट्या उपलब्ध असतात. जे धर्म चिकित्सेला नकार देतात, त्यांचे काळाच्या ओघात डबके बनून जाते. यातून केवळ कर्मकांड आणि निर्जीव उपासना पद्धतीर्शिवाय यांने काहीच उत नाही. असा धर्म केवळ कर्मकांडचे अवङडबर पोसतो. दुसरीकडे अशा धर्माचा वापर राजकीय सत्ता मिळवण्यासाठी सहज केला जातो. भारतासारख्या देशाचा इतिहास पाहिल्यास याची अनेक उदाहरणे सापडतील. ज्ञानेश्वरांनी विश्वाच्या देवतेकडे, विश्वरूपी ईश्वराकडे मार्गितलेले पसायदान महणून विज्ञानवादी ठरते, तर कर्मकांड हे आपसूक्च अंधश्रद्धेच्या रांगेत जाऊन बसते. 'चमत्काराला नमस्कार' करण्यामागे भीती किंवा इच्छा, आसक्ती असल्याने मूळ धर्माचे स्वरूप विकृत होते. त्यामुळे चिकित्सेच्या माणिनी डोळसपणे श्रद्धेचा स्वीकार व्हावा. यातून मूळ सत्यावर आधारित असलेल्या धर्माला लाभच संभवतो.

पान १ वरून

पायाभूत सुविधाच नव्हे तर ..

वळविणे तसेच पूर्व आणि पश्चिम विदर्भातील नदी जोड प्रकल्पातून तेथील जिल्हांमधील दुष्काळ संपविणे याला प्राधान्य असल्याचे सांगितते. प्रारंभी बैठकीत महाराष्ट्राच्या वर्तीने नियोजन विभागाचे प्रधान सचिव सौरव विजय आणि सचिव शैला ए यांनी सादरीकरण केले. जागतिक बैकेच्या सहकाऱ्याने राज्यात अनेक प्रकल्प यापूर्वी पूर्ण झाले असून काही प्रकल्प सुरु आहेत तर काही

प्रकल्पांवर कार्यवाही सुरु आहे. विशेषत: जलस्वराज्य प्रकल्प टप्पा एक, टप्पा दोन, विविध जलसंपदा प्रकल्पांमधील सुधारणा, महाराष्ट्र जल क्षेत्रातील सुधारणा प्रकल्प, कृपी विधयक स्वर्धांमध्ये प्रकल्प यापूर्वी पूर्ण झाले असून सध्या कृपी आणि ग्राम विकासाचा स्पार्ट प्रकल्प जलसंपदा प्रकल्पांच्या सुरक्षा, सुधारणा, कार्यक्रमातील आणि देखभालीचा प्रकल्प तसेच पोकरा सारखे प्रकल्प सुरु आहेत. कौशल्य विकासाचा दक्ष प्रकल्प, पर्यावरण विषयक एप्यार्डीपी अशा प्रकल्पांवर कार्यवाही सुरु आहे अशी माहिती देण्यात आली.

जागतिक बैकेकडून अपेक्षा याचिवाय नाजानी देशमुख कृपी संजीवीनी प्रकल्प, मुंबई महानगरातील वाहतुकीमधीत सुधारणा प्रकल्प, हरित ऊर्जा, राज्यातील प्रत्येक जिल्हामध्ये आर्थिक विकास आणि नागरिकांना जलद सेवा देणे यासारख्या प्रकल्पांबाबतीत जागतिक बैकेकडून सहकार्य अपेक्षित आहे याच यासारख्याएवढी भर देण्यात आला. याचेली जागतिक बैकेच्या कार्यकारी संचालकांनी विविध मुद्द्यांवर चर्चाही केली

शेतमालाला हमीभाव मिळण्यासाठी ..

मोर्चाच्या वर्तीने सांगण्यात आले.

नियमित कजफेंद करणाऱ्या शेतकऱ्यांना प्रोत्साहन पर ५० हजार रुपये अनुदानाची रक्कम वितरित करण्यासाठी सध्या सुरु असलेल्या पावसाळी अधिवेशनाच्या पुरवणी मागण्यांमध्ये आर्थिक तरतुद करण्यात आलेली असून लवकरच हे अनुदान वितरित करण्यात येईल. ऊर्जा, महसूल, पशु संवर्धन, सामाजिक न्याय आदी विभागांशी निगडित मागण्यांच्या संदर्भात संभवत विभागांशी लवकरच स्वतंत्र बैठका घेऊन त्या मागण्यांवरी

पुरोगामी महाराष्ट्रात तर्कहीन, द्वेषाने भरबटलेले, आणि विषयातेची घाण डोक्यात असणाऱ्या, वाचाळविरांची संख्या कमी नाही. मैंदुचा वापर समाजात शांतता व सुव्यवस्था बिघडवण्यासाठी जास्त प्रमाणात करून धर्माला व सततला ढाल बनवले जाते हि गोष्ट सामाजिक न्याय, समता व देशाच्या विकासाला घालत काही आहे. ज्या लोकांना माणसासोबत कसे रहावे, ज्याच्या नावात, शिक्षणात काळाबाजार आहे. अशा लोकांना विद्वान, आदर्श मानुन शासकीय व जनतेची जबाबदारी असलेले लोक त्यांच्या समरो झुकतात तेव्हा झुकाण्याच्या बुद्धीची किंवा तर येतेच लोकांशीही, नितीमता व विद्वान धोक्यात आहे याची खंत वाटते. आपण महालाराष्ट्राचा जरी विचार केला तरीही आपल्याला प्रत्येक ठिकाणी सत्तेच्या आर्शिवादाने विषमता, व अन्याय दिसून येतो. यात नवीन असे काही नाही संपूर्ण महाराष्ट्राला याची जाणीव आहे. धर्माचा आधार घेऊन इतरां बदल चुकिचे व वाटग्रस्त विधाने करून जनतेचे लक्ष मुळ समस्येवरून बाजूला सारून धर्माच्या व धर्माला पोषक असण्याचा वाचाळविरांचांना येथे संरक्षण दिले जाते. आपण अनेक घटना बघितल्यात तर आपल्या लक्षात येते कि येथे विषमता व देव करणा पद्धतीने मजबूत करून विकृत लोकांना मोठे केले जात आहे. एवढाची घटना, गुह्य घटल्यानंतर त्या घटनेतील गुह्यांगाची जात शोधाची जाते. आणि जर आरोपी मुस्लिम असेल तर लहान गोष्टीही भावनिक त्रिप्रतेने मोठी केली जाते. ठिकाणी आंदोलन, मोर्चे, मुस्लिम विरोधी विधाने केले जातात. आणि यामध्ये महाराष्ट्राचे गृहांमधी सुदूर मारे राहत नाही. चुकिच्या व देशाच्या हितविरोधी बाबींसाठी सर्वांनी आक्रमक पणे उभे राहुन देशाचे हितविरोधी घटनेची परिस्थिती होते. मात्र अशा बाबींत व्यक्त होताना मिडीयावर व्यक्ती यावर वैयक्तिक भावना व धर्म द्वेष होइल अस वक्तव्य व लिखाण करून नका असे आदेश दिले जातात. परंतु लोकांना धर्म जात व्यक्ती यावर वैयक्तिक मत मांडण्याची परिस्थिती च सरकारने निर्माण होऊ देऊ देऊ न येते. यासाठी मात्र सरकार काहीच करत नाही. मनोरुण कुलकर्णी यांचा आणि जनतेचा वैयक्तिक असे वाद कोणतेचे नाहीत परंतु तो चुकिचे विचार संगून राश व राशीय सन्मानाच्या विरोधात वागत असताना लाखांने लोकांना आंदेश दिल्यापेक्षा एका मनोरुणाला अटक केली तर लोकांना मत व्यक्त करण्याची गरजच नाही. परंतु मनोरुणाला अटक न करता सर्वांसामान्य लोकांकर गुह्य दाखल केले जातात तर धर्मवाद, जातीवाद व विषमता पसरवणारे कृत्य नाही का? आमचे गृहांमधी यांचा आणि जनतेचा वैयक्तिक भावना व धर्म द्वेष होइल असता तर त्याने सांगितले असते आमच्या कडे होजारे वैरांपासून शिक्षण होते. आपण महिलांना शिक्षू शकलो नाही. आजही आपल्याकडे न्याय व समता नाही. जर तसे असते तर मंदिरात आरक्षण नाही तर ब्राह्मणेतर लोक पुजारी सोडा गाभाच्यात जातीवाद करतात. ब्राह्मणेतर लोक सोडा ब्राह्मणांच्या महिला पुजारी होऊ शकत नाहीत कारण त्यांचा धर्म त्यांना होऊ देत नाही. परंतु ब्राह्मण असो वा आदिवासी प्रयेकाला कोणत्याही शासकीय व सार्वजनिक निर्माण होते. आपण महिला शिक्षण निर्माणे यांची आपल्याकडे न्याय आहे हो पक्षे जाणीव पुर्वक बोलत नाहीत काण डोक्यात व कृतीत केवळ विषमता व मनोरुणाला अटक न करता तर त्यांचा विषमता व सर्वांसामान्य लोकांकर गुह्य दाखल केले जातात तर धर्मवाद, जातीवाद व विषमता पसरवणारे कृत्य नाही का? आमचे गृहांमधी यांचा आणि जनतेचा वैयक्तिक भावना व धर्म द्वेष होइल असता तर त्याने सांगितले असते आमच्या कडे होजारे वैरांपासून शिक्षण होते. आपण महिलांना शिक्षू शकलो नाही. आजही आपल्याकडे न्याय आहे हो पक्षे जाणीव पुर्वक बोलत नाहीत काण डोक्यात व कृतीत केवळ विषमता व मनोरुणाला अटक न करता तर त्यांचा विषमता व सर्वांसामान्य लोकांकर गुह्य दाखल केले जातात तर धर्मवाद, जातीवाद व विषमता पसरवणारे कृत्य नाही का? आमचे गृहांमधी यांचा आणि जनतेचा वैयक्तिक भावना व धर्म द्वेष होइल असता तर त्याने सांगितले असते आमच्या कडे होजारे वैरांपासून शिक्षण होते. आपण महिलांना शिक्षू शकलो नाही. आजही आपल्याकडे न्याय आहे हो पक्षे जाणीव पुर्वक बोलत नाहीत काण डोक्यात व कृतीत केवळ विषमता व मनोरुणाला अटक न करता तर त्यांचा विषमता व सर्वांसामान्य लोकांकर गुह्य दाखल केले जातात तर धर्मवाद, जातीवाद व विषमता पसरवणारे कृत्य नाही का? आमचे गृहांमधी यांचा आणि जनतेचा वैयक्तिक भावना व धर्म द्वेष होइल असता तर त्याने सांगितले असते आमच्या कडे होजारे वैरांपासून शिक्षण होते. आपण महिलांना शिक्षू शकलो नाही. आजही आपल्याकडे न्याय आहे हो पक्षे जाणीव पुर्वक बोलत नाहीत काण डोक्यात व कृतीत केवळ विषमता व मनोरुणाला अटक

